

[Justitsministeren.]

lighedsloven og nu loven om offentlighed i forvaltningen i et vist omfang sikrer, at den, der er part i en forvaltningssag, får lejlighed til at fremkomme med en udtalelse, inden sagen afgøres. Jeg siger til bestemmelsen i offentlighedslovens § 12, hvorefter som almindelig regel en part på ethvert tidspunkt under sagens behandling kan forlange, at sagens afgørelse udsættes, indtil han har afgivet en udtalelse til sagen.

Efter denne bestemmelse er initiativet til, at en sådan udtalelse tilvejebringes, imidlertid overladt til den pågældende part, og det har ved forskellige lejligheder været kritiseret, at loven ikke indeholder bestemmelser, der pålægger vedkommende myndighed under visse omstændigheder at drage omsorg for, at parten orienteres om det foreliggende materiale og får lejlighed til at udtale sig herom. Dette kan naturligvis navnlig være aktuelt, hvis vedkommende forvaltningsmyndighed har tilvejebragt væsentlige faktiske oplysninger, som parten ikke har kendskab til, eller hvor parten slet ikke er bekendt med, at der verserer en sag vedrørende hans forhold og derfor ikke har haft anledning til selv at tage initiativet til en udnyttelse af reglerne i offentlighedsloven.

Det andet hovedspørgsmål, man har hæftet sig ved, er spørgsmålet om, hvorvidt der bør søges gennemført regler om speciel inhabilitet, altså regler, der fastsætter, under hvilke omstændigheder en medarbejder ved en forvaltningsmyndighed skal undlade at beskæftige sig med en konkret sag på grund af interessekollision. For dette spørgsmåls vedkommende er forholdet det, at der på en række specielle forvaltningsområder findes udtrykkelige lovbestemmelser om speciel inhabilitet. På andre områder må forholdet anses for reguleret ved en almindelig forvaltningsretlig grundsætning, der kort fortalt går ud på, at den, der har en direkte personlig eller økonomisk interesse i en konkret sags udfald, ikke bør befatte sig med behandlingen af den pågældende sag. Det antages i almindelighed, at de specielle lovbestemmelser må fortolkes i lys af og eventuelt suppleres med denne almindelige grundsætning.

I praksis giver spørgsmålet om speciel inhabilitet sjældent anledning til problemer. Ordensmæssige hensyn kan imidlertid tale

for at søge gennemført en ensartet formulering af disse forvaltningsretlige principper ved lov, og hertil kommer — som også fremhævet i bemærkningerne til det foreliggende forslag til folketingsbeslutning — at en lovfæstelse af klare inhabilitetsregler formentlig vil være af væsentlig betydning for befolkningens tillid til den offentlige forvaltning.

Det har naturligvis været overvejet i justitsministeriet, om det ville være hensigtsmæssigt at lade spørgsmålet om gennemførelse af almindelige lovbestemmelser om kontradiktion og speciel inhabilitet gøre til genstand for udvalgsbehandling. Dette har været så meget des mere nærliggende, som det netop er besluttet at nedsætte et udvalg med den opgave at forberede den revision af loven om offentlighed i forvaltningen, hvortil forslag skal fremsættes i folketingsåret 1974-75.

Efter mit skøn er det imidlertid tvivlsomt, hvad man ville opnå ved en sådan udvalgsbehandling af spørgsmålet om en lovgivning om kontradiktion og speciel inhabilitet. Jeg lægger herved vægt på, at vi nu har det meget omfattende materiale, der har dannet grundlag for gennemførelsen af den norske og den svenske forvaltningslov, og hertil kommer, at der inden for den sidste halve snes år er fremkommet en efter danske forhold ganske omfattende juridisk litteratur om disse spørgsmål.

Endelig vil vi også i justitsministeriet kunne udnytte det erfaringsmateriale, der er tilvejebragt i forbindelse med udarbejdelsen og gennemførelsen af partsoffentlighedsloven og offentlighedsloven.

Jeg er derfor indstillet på at iværksætte en departemental forberedelse af et lovforslag, der kan fremsættes i forbindelse med offentlighedslovens revision i folketingsåret 1974-75. Det er tanken, at dette lovforslag foruden bestemmelsen om offentlighed og partsoffentlighed med de ændringer i forhold til de gældende regler herom, som udvalgsarbejdet kan give anledning til, skal indeholde bestemmelser om for det andet speciel inhabilitet, for det tredje kontradiktion eller partsafhøring og for det fjerde begrundelse af forvaltningsafgørelser. Jeg går ud fra, at forslagsstillerne vil være enige med mig i, at et lovforslag efter disse retningslinjer i meget væsentlig grad vil imøde-